

Προς :
ΡΑΕ
μέσω
elecodes-market@rae.gr

Αθήνα, 22 Οκτωβρίου 2021

Αρ. ΔΡΥΘ/ Ε.Κ.161731/1489

Περίληψη: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ επί της πρότασης του ΑΔΜΗΕ για τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ με εισαγωγή Παραρτήματος για τη διαχείριση του Μικρού Συνδεδεμένου Συστήματος (ΜΣΣ) της Κρήτης κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι τη θέση σε λειτουργία της Φάσης ΙΙ

Σχετικά: α. Η από 18.10.2021 Ανακοίνωση της ΡΑΕ

Αξιότιμοι κύριοι,

Αναφορικά με τη δημόσια διαβούλευση της ΡΑΕ επί της πρότασης του ΑΔΜΗΕ για τροποποίηση του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ με εισαγωγή Παραρτήματος για τη διαχείριση του Μικρού Συνδεδεμένου Συστήματος (ΜΣΣ) της Κρήτης κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι τη θέση σε λειτουργία της Φάσης ΙΙ, σας παραθέτουμε τις απόψεις μας.

Για την τεκμηρίωση των απόψεών μας ελήφθησαν υπόψη τα παρακάτω:

- Το εξαιρετικά σύντομο χρονικό διάστημα μέχρι την κατά νόμο ορισθείσα Δήλη Ημέρα, όπως έχει ήδη μετατεθεί βάσει της Απόφασης ΡΑΕ 734/2021, συντέλεσης της Α΄ Φάσης της διασύνδεσης της Κρήτης (01.11.2021), και συνακόλουθης ένταξης του ηλεκτρικού συστήματος της Κρήτης στο ΕΣΜΗΕ και το ΕΔΔΗΕ ως Μικρό Συνδεδεμένο Σύστημα (ΜΣΣ).
- Οι ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν η λειτουργία και η εκκαθάριση της αγοράς του ΜΣΣ της Κρήτης, όπως ρυθμίστηκαν με τις διατάξεις του Ν. 4821/2021, κατά το μεταβατικό διάστημα μεταξύ της Φάσης Α΄ και Β΄ της διασύνδεσής της με το Διασυνδεδεμένο Σύστημα.
- Καθώς και οι αιτιολογήσεις της Απόφασης ΡΑΕ 734/2021 που οδήγησαν στη μετάθεση της Δήλης Ημέρας, μεταξύ των οποίων, αναφέρονται *«προκειμένου να λειτουργήσει η αγορά της Κρήτης ως ΜΣΣ προϋποθέτει: ..Β) τη θέσπιση εγχειριδίων/τεχνικών αποφάσεων ιδίως, για τη διαδικασία του προγράμματος κατανομής της Κρήτης και τον προσδιορισμό των εφεδρειών και Γ) την ολοκλήρωση και επιτυχή δοκιμή των συστημάτων που αναπτύσσονται για το πρόγραμμα κατανομής της Κρήτης, την εκκαθάριση της αγοράς της Κρήτης και των διεπαφών των συστημάτων για την ανταλλαγή/αποστολή των απαραίτητων δεδομένων μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων Διαχειριστών»* και

«υπολείπονται ενέργειες κυρίως σε ό,τι αφορά την ολοκλήρωση των πληροφοριακών συστημάτων του ΕΧΕ, την ολοκλήρωση των διεπαφών και των διαδικασιών αποστολής/ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων, την εκτέλεση

και επιτυχή ολοκλήρωση των δοκιμών όλων των τροποποιημένων συστημάτων των φορέων αυτών με τη συμμετοχή και των συμμετεχόντων στην αγορά του ΜΣΣ.»

- Επιπλέον των ως άνω, ελήφθησαν υπόψη οι παρακάτω ενότητες του Κώδικα Διαχείρισης ΕΣΜΗΕ:

Ενότητα 1.4: «Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα δια της εγγραφής τους στο Μητρώο του Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ αποδέχονται το σύνολο των διατάξεων του παρόντος Κώδικα και την ανάληψη των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτόν».

Ενότητα 3.11: «Για τις ανάγκες διαφύλαξης της επάρκειας τροφοδοσίας και ασφάλειας λειτουργίας του ΕΣΜΗΕ ο Διαχειριστής του ΕΣΜΗΕ καταρτίζει σε συνεργασία με τους κατόχους άδειας παραγωγής Πρόγραμμα Συντήρησης Μονάδων σε κυλιόμενη βάση. Το Πρόγραμμα αυτό αφορά τις Μονάδες του Μητρώου Μονάδων».

Σε συνέχεια των όσων ελήφθησαν υπόψη στις θέσεις που θα ακολουθήσουν, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι η ομαλή και επιτυχής εφαρμογή του υβριδικού μοντέλου λειτουργίας της Κρήτης αποτελεί πρωταρχικό μας στόχο, καθώς θα επιφέρει θετικές συνέπειες στις ενεργειακές αγορές και σημαντικά οφέλη στους τελικούς καταναλωτές, τόσο του Διασυνδεδεμένου Συστήματος, όσο και της Κρήτης, παρότι η εφαρμογή των υπό διαβούλευση διατάξεων γεννά υποχρεώσεις προς τους συμμετέχοντες (ενδεικτικά, προτεινόμενο από τους κατόχους άδειας παραγωγής πρόγραμμα συντήρησης μονάδων, δήλωση μη διαθεσιμότητας μονάδων).

Σε αυτό το πλαίσιο και θέλοντας να συμβάλλουμε εποικοδομητικά στην ανάπτυξη του ρυθμιστικού πλαισίου που θα διέπει τη μεταβατική περίοδο της λειτουργίας του ΜΣΣ της Κρήτης, σας επισημαίνουμε τα παρακάτω, ανά κεφάλαιο, αφού επισημανθεί ότι κρίνεται απαραίτητη κατά το μεταβατικό στάδιο η αυτοδίκαιη εγγραφή των Συμμετεχόντων στην αγορά της Κρήτης στα Μητρώα του Διαχειριστή ΕΣΜΗΕ :

1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

- Το πλήθος των Μονάδων παραγωγής της Κρήτης και η παλαιότητα τους επιβάλλει την υλοποίηση συντηρήσεων όλο το έτος, εκτός από την περίοδο του θέρους (15 Ιουνίου έως 15 Σεπτεμβρίου).

Κρίνεται απαραίτητο να καθοριστούν οι λεπτομέρειες αναφορικά με τις δηλώσεις διαθεσιμότητας, όπως είναι το περιεχόμενο, ο χρονισμός, κλπ.

2 ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

- Δεδομένων των προβλέψεων της ενότητας 2, που αφορά τις έκτακτες ανάγκες, ο προγραμματισμός και η διαχείριση/αντιμετώπιση τους όπως περιγράφονται, εμπίπτουν στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων του Διαχειριστή. Υπό αυτή την έννοια, για την κατά το δυνατό πρόληψη και αποφυγή της δημιουργίας κατάστασης έκτακτης ανάγκης ο Διαχειριστής προβαίνει σε ανάλυση επάρκειας με βάση τη ζήτηση, διαθεσιμότητα υφιστάμενου δυναμικού, προγραμματισμό απαιτήσεων εφεδρείας, διαθεσιμότητα διασύνδεσης ΕΣΜΗΕ - ΜΣΣ Κρήτης και εν συνέχεια, σε λήψη μέτρων αντιμετώπισης και διαχείρισης αποκλίσεων και εκτάκτων αναγκών σε χρονισμούς ως προβλέπονται εδώ αλλά πρωτίστως ώστε να δίνεται χρόνος επαρκής για τις αναγκαίες δράσεις. Σε αυτό το πρίσμα εκτιμούμε ότι η περίοδος

υποβολής της συνοπτικής αναφοράς, και ειδικά ενόψει της πρώτης εφαρμογής των ως άνω, είναι βέλτιστο να είναι μικρότερη του εξαμήνου. Επιπλέον, κρίνεται απολύτως αναγκαίο, η εν λόγω αναφορά, να περιλαμβάνει και τις προτεινόμενες τυχόν απαιτούμενες διορθωτικές ενέργειες για τη διασφάλιση της επάρκειας του συστήματος, περιλαμβανομένων των ελάχιστων απαιτούμενων εφεδρειών. Περαιτέρω, η προπορεία μόλις 2 μηνών για την υποβολή της ως άνω αναφοράς για το εκάστοτε εξάμηνο που ακολουθεί κρίνεται ανεπαρκής για την εξεύρεση από πλευράς των Συμμετεχόντων στην αγορά, με ανταγωνιστικό κόστος, του τυχόν αναγκαίου πρόσθετου παραγωγικού δυναμικού, την αδειοδότηση, μεταφορά και εγκατάστασή του.

- Με δεδομένο το μέγεθος του Συστήματος της Κρήτης κρίνεται, από πλευράς μας, ορθό να αντιμετωπισθούν τα έκτακτα περιστατικά και εν γένει η ασφάλεια λειτουργίας του ΜΣΣ Κρήτης ως μέρος του Διασυνδεδεμένου Συστήματος.
- Σε ότι αφορά το κόστος διασφάλισης τυχόν αναγκαίας πρόσθετης ισχύος, θεωρούμε δόκιμο να εξετασθεί το πλαίσιο υλοποίησής του αποσκοπώντας στη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του ΜΣΣ Κρήτης.

3 ΕΦΕΔΡΕΙΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΡΗΤΗΣ

- Για την πληρέστερη κατανόηση των Συμμετεχόντων ως προς τον υπολογισμό των απαραίτητων εφεδρειών για την ασφαλή και ομαλή λειτουργία του συστήματος της Κρήτης, θεωρείται σκόπιμο να είχε τεθεί σε διαβούλευση ταυτόχρονα και το σχετικό Τεχνικό Εγχειρίδιο.

4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΜΟΝΑΔΩΝ

- Αναφορικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μονάδων όπως σημειώνονται, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι πιθανές αποκλίσεις από τεχνικά χαρακτηριστικά στις εγκατεστημένες Μονάδες που χρήζουν χρόνο και πόρους για την προσαρμογή τους, αξιολογούνται βάσει του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μεταξύ της Α΄ και Β΄ φάσης της διασύνδεσης, εφόσον κριθεί ότι αποτελούν ως απολύτως απαραίτητες τεχνικές προσαρμογές προς υλοποίηση.
- Όπως προβλέπεται στο υπό διαβούλευση Παράρτημα «οι προδιαγραφές που καθορίζονται στο παρόν άρθρο έχουν εφαρμογή για το μεταβατικό διάστημα μέχρι τη θέση σε κανονική λειτουργία της Φάσης II της Διασύνδεσης της Κρήτης και αφορούν σε Μονάδες που συνδέονται στο Σύστημα της Κρήτης και έχουν εγκατασταθεί πριν από την 1η Αυγούστου 2021. Για αυτές που συνδέονται μεταγενέστερα από την 1η Αυγούστου 2021 ισχύουν ότι αναφέρει ο ΚΔΣ στο άρθρο 5.9.». Κρίνεται σκόπιμο να εξεταστεί το ενδεχόμενο εξαίρεσης και των Μονάδων που χρησιμοποιούνται για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών (H/Z A/Σ) καθώς και αυτών που μισθώνονται ή μεταφέρονται για την συμπλήρωση της διαθεσιμότητας ισχύος για την ποσότητα που έχει προβλεφθεί με βάση την εκτίμηση εξέλιξης της ζήτησης και τη διαθεσιμότητα των Μονάδων Παραγωγής.
- Επιπρόσθετα, ως προς την ικανότητα παροχής αέργου ισχύος και την πρόβλεψη δ της παραγράφου 5, σημειώνεται ότι οι μετασχηματιστές Μονάδων είναι δεδομένοι και προσαρμοσμένοι στο εύρος λειτουργίας των γεννητριών και ως εκ τούτου η πρόβλεψη «πρέπει να έχει ονομαστική ικανότητα που να επιτρέπει την παροχή ή/και απορρόφηση της

αέργου ισχύος της Μονάδας για όλο το εύρος τάσεων του Συστήματος της Κρήτης» χρήζει αποσαφήνισης.

- Επιπλέον, η πρόβλεψη για τους μετασχηματιστές Μονάδων, όπως αναφέρεται στο υπό διαβούλευση κείμενο, σχετικά με το ότι πρέπει να διαθέτουν σύστημα αλλαγής τάσης υπό φορτίο, επισημαίνεται ότι η πλειονότητα των μονάδων διαθέτει τέτοιο σύστημα, για τις δε λοιπές που στερούνται ανάλογης υποδομής, εκτιμάται ότι η εγκατάσταση μάλλον ξεπερνά τον χρόνο ολοκλήρωσης της διασύνδεσης στη Β' φάση.

Τέλος, για την εξοικείωση των Συμμετεχόντων με τη λειτουργία του υβριδικού μοντέλου της Κρήτης προτείνεται η σύντομη διενέργεια Δοκιμών Λειτουργικής Προσομοίωσης (Dry-Runs) της αγοράς με ένταξη της ηλεκτρικής διασύνδεσης Κρήτης-Πελοποννήσου ως εικονική Οντότητα με Ευθύνη Εξισορρόπησης (εΟΕΕ).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση και συνεργασία.

Με εκτίμηση,

Ευαγγελία Γκότζου
Διευθύντρια Ρυθμιστικών Θεμάτων